

АУДИТЫН ТАЙЛАН

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАН

"АРД ДААТГАЛ" ХХК-ИЙН ХУВЬ НИЙЛҮҮЛЭГЧДЭД

Санхүүгийн тайлангийн тухай

Бид "Ард Даатгал" ХХК (цаашид "Компани" гэх)-ийн 2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хавсаргасан Санхүүгийн байдлын тайлан, энэ өдрөөр тасалбар болсон жилийн Ашиг, алдагдал болон бусад дэлгэрэнгүй орлогын тайлан, Өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, Мөнгөн гүйлгээний тайлан, нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогуудын хураангуй ба бусад тайлбар мэдээллүүдэд аудит хийлээ.

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГУУДАЙ ХОЛБООТОЙ УДИРДЛАГЫН ҮҮРЭГ ХАРИУЦЛАГА

Удирдлага нь эдгээр санхүүгийн тайлангуудыг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай Монгол Улсын хууль болон даатгалын багц дүрмийн дагуу бэлтгэж, шударгаар толилуулах, санхүүгийн тайлангуудыг алдаа юмуу заль мэхнээс үүдэлтэй материаллаг буруу илэрхийллээс ангид бэлтгэх боломж бүрдүүлэхэд шаардагдах дотоод хяналтыг удирдлагаас тодорхойлох үүрэг хариуцлагыг хүлээдэг.

АУДИТОРЫН ҮҮРЭГ ХАРИУЦЛАГА

Гүйцэтгэсэн аудитдаа тулгуурлан эдгээр санхүүгийн тайлангуудад дүгнэлт гаргах нь бидний үүрэг хариуцлага юм. Бид аудитаа Аудитын Олон Улсын Стандартын дагуу явуулсан. Эдгээр стандарт нь санхүүгийн тайлангууд нь материаллаг зөрчилгүй илэрхийлэгдсэн эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авахын тулд ёс зүйн шаардлагуудыг баримтлан, аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг биднээс шаарддаг. Аудит нь санхүүгийн тайлангийн дүн болон тодруулгуудын талаарх аудитын нотолгоо олж авах зориулалтаар гүйцэтгэх горимуудыг багтаадаг. Сонгож авсан горимууд нь аудиторын үнэлэмжээс хамаарах бөгөөд үүнд залилан юмуу алдаанаас үүдэлтэй санхүүгийн тайлангийн материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийн үнэлгээ багтдаг. Эрсдэлийн энэхүү үнэлгээг хийхдээ аудитор аж ахуйн нэгжийн дотоод хяналтын үр ашигт байдлын талаар дүгнэлт гаргах зорилгоор бус тухайн нөхцөл байдалд тохирсон аудитын горимыг зохиох зорилготойгоор аж ахуйн нэгжийн санхүүгийн тайланг бэлтгэж, шударгаар толилуулахтай холбоотой дотоод хяналтыг авч үздэг. Аудитын ажил нь санхүүгийн тайланг бүхэлд нь үнэлэхээс гадна, удирдлагын зүгээс хийсэн тооцооллуудын үндэслэлтэй байдал, хэрэглэсэн бүртгэлийн бодлогуудын тохиромжтой байдлыг үнэлэх ажлыг өөртөө агуулдаг.

Бид аудитын дүгнэлтийн үндэслэл болохуйц зохистой бөгөөд хангалттай аудитын нотолгоог олж авсан гэж найдаж байна.

АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

Бидний дүгнэлтээр хавсаргасан санхүүгийн тайлангууд нь "Ард Даатгал" ХХК-ийн 2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний санхүүгийн байдал, энэ өдрөөр тасалбар болсон жилийн санхүүгийн гүйцэтгэл болон мөнгөн гүйлгээг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд Нягтлан Бодох Бүртгэлийн тухай Монгол Улсын хууль, даатгалын багц дүрмийн дагуу үнэн бөгөөд шударгаар илэрхийлсэн байна.

БУСАД АСУУДАЛ

2015 оны 8 дугаар сарын 7-ны өдөр Монгол Улсын Их Хуралаас Эдийн засгийн ил тод байдлыг дэмжих тухай Монгол улсын хуулийг энэ хууль батлагдсан өдрөөс 2016 оны 2 дугаар сарын 20-ны өдөр хүртэл хэрэгжүүлэхээр баталсан. Компани тайлант жилд энэ хуулийн хүрээнд хөрөнгө, орлого, энэ хуульд хамаарах бусад зүйлээ нөхөн тайлагнасан эсэхийг бид үнэлээгүй бөгөөд тайлант жилийн 4 дүгээр сарын 1 ба түүнээс өмнөх тайлант хугацаанд хамаарах аливаа залруулгын үндэслэлтэй байдлыг нотлоход зориулсан аливаа аудитын горим гүйцэтгээгүй болно.

ТАЙЛАНГИЙН ХЭРЭГЛЭЭ

Энэхүү тайланг Монгол Улсын "Компанийн тухай хууль"-ийн 95.1-р зүйлд заасан хэрэглэгчид болох "Ард Даатгал" ХХК-ийн хувь эзэмшигчид болон эрх бүхий бусад этгээдэд танилцуулахад зориулж бэлтгэсэн. Бид энэхүү тайлангийн агуулгын хүрээнд өөр аливаа нэг гуравдагч талын өмнө хариуцлага хүлээхгүй болно.

Огноо: 2016.04.15

**ХУУЛЬ ТОГТООМЖ, ДҮРЭМ ЖУРМЫН ДАГАН МӨРДӨЛТИЙН
ТАЛААРХ ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН НЭМЭЛТ ДҮГНЭЛТ**

Хууль тогтоомж болон зохицуулалтын бусад шаардлагын даган мөрдөлтийн талаар

Бид "Ард даатгал" ХХК-ийн 2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдлын тайлан, тухайн өдрөөр тасалбар болсон санхүүгийн жилийн дэлгэрэнгүй орлогын тайлан, өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайлан, нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогуудын товчоо болон бусад тайлбар тодруулгуудаас бүрдсэн санхүүгийн тайлангуудад аудит хийж дүгнэлтээ гаргасан.

Даатгалын тухай хуулийн дагуу, Аудиторууд бид "Ард Даатгал" ХХК-ийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд Монгол Улсын хууль, даатгалын багц дүрмийн даган мөрдсөн байдлыг авч үзсэн.

Бид санхүүгийн тайлангийн аудитыг гүйцэтгэх явцдаа санхүүгийн тайлагналтай холбоотойгоор даатгалын компанид мөрдүүлэхээр зохицуулагч байгууллагаас гаргасан дүрэм, журмын мөрдөлтийн талаар тест гүйцэтгэсэн бөгөөд доорх зүйлээс бусад зүйлсийн хувьд Монгол Улсын хууль тогтоомж, даатгалын багц дүрмийг мөрдөөгүй гэсэн ул үндэслэлтэй нотолгоо бидэнд мэдэгдээгүй болохыг үүгээр мэдэгдэж байна.

- Компани нь УБХНС -ийн тооцооллыг Санхүүгийн зохицуулах хорооны 232 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Ердийн даатгалын нөөц сан бүрдүүлэх, зарцуулах, түүнд хяналт тавих журам"-д заасан аргачлалаар гүйцэтгэж, тооцооллын үр дүнг тайлант улирлын эцсээр нэмж байгуулах сан гэж үзэж байгуулсан байна.

Огноо: 2016 .04. 15

2015 ОНЫ 12 САРЫН 31-НИЙ ӨДРӨӨРХ
САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН (мянган төгрөгөөр)

ХӨРӨНГӨ	2015 ОНЫ 12 САРЫН 31	2014 ОНЫ 12 САРЫН 31
Өмч, барилга, тоног төхөөрөмж	1,551,723	256,902
Урьдчилж төлсөн зардал	384,116	546,614
Бараа материал	10,961	33,865
Худалдааны ба бусад авлага	1,754,184	2,590,534
Дуусгавар хугацаа хүртэл эзэмших санхүүгийн хөрөнгө	140,000	-
Мөнгө ба түүнтэй адилтгах зүйлс	4,917,542	4,961,545
НИЙТ ХӨРӨНГӨ	8,758,526	8,389,460

ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗНИЙ ӨМЧ

ӨР ТӨЛБӨР	2015 ОНЫ 12 САРЫН 31	2014 ОНЫ 12 САРЫН 31
Орлогд тооцоогүй хураамж	3,160,959	2,510,042
Учирч болзошгүй хохирлын нөөцийн сан	712,503	762,263
Учирсан боловч нэхэмжлээгүй хохирлын нөөцийн сан	658,155	816,109
Нэхэмжилсэн хохирлын нөөцийн сан	-	-
Давхар даатгалын өр төлбөр	284,867	-
Худалдааны ба бусад өр төлбөр	67,995	4,153
Орлогын татварын өр төлбөр	16,223	14,996
Бусад татвар шимтгэлийн өр	46,452	42,570
ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	4,947,154	4,150,133
ЭЗЭМШИГЧДИЙН ӨМЧ		
Дүрмийн сан	3,500,000	3,500,000
Хуримтлагдсан ашиг	311,372	739,327
ЭЗНИЙ ӨМЧИЙН ДҮН	3,811,372	4,239,327
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗНИЙ ӨМЧ	8,758,526	8,389,460

2015 ОНЫ 12 САРЫН 31-НИЙ ӨДРӨӨР ТАСАЛБАР БОЛСОН ЖИЛИЙН
ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

	ДҮРМИЙН САН	ХУРИМТЛАГДСАН АШИГ	НИЙТ
2013 ОНЫ 12 САРЫН 31	2,750,000	1,175,575	3,925,575
Тайлант жилийн ашиг	-	313,752	313,752
Өмчид гарсан өөрчлөлт	750,000	(750,000)	-
2014 ОНЫ 12 САРЫН 31	3,500,000	739,327	4,239,327
Тайлант жилийн ашиг	-	(213,955)	(213,955)
Өмчид гарсан өөрчлөлт	-	-	-
Олгосон ноогдол ашиг	-	(214,000)	(214,000)
2015 ОНЫ 12 САРЫН 31	3,500,000	311,372	3,811,372

*Эдийн засгийн орчин нөхцөл, даатгалын компаниудын төлбөрийн чадварын байдлыг харгалзан дүрмийн сангийн хэмжээг 2015 онд нэмэгдүүлэх хугацааг 2016 оны 7 дугаар сарын 01-ний өдөр болгох тухай Санхүүгийн зохицуулах хорооны 445 дугаар тогтоол 2015 оны 12 дугаар сарын 17-ны өдөр гарсан.

2015 ОНЫ 12 САРЫН 31-НИЙ ӨДРӨӨР ТАСАЛБАР БОЛСОН ЖИЛИЙН ОРЛОГО ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

	2015 ОН	2014 ОН
Ердийн даатгалын хураамжийн орлого	9,159,627	9,806,255
Давхар даатгалын хураамж	(1,841,975)	(1,816,253)
Буцаасан даатгалын хураамж	(239,054)	(94,660)
ДААТГАЛЫН ЦЭВЭР ХУРААМЖИЙН ОРЛОГО	7,078,598	7,895,342
Орлогод тооцоогүй хураамжийн нөөц сангийн өөрчлөлт	650,916	523,391
НИЙТ ОРЛОГОД ТООЦСОН ХУРААМЖ	6,427,682	7,371,951
НИЙТ НӨХӨН ТӨЛБӨР	(3,828,560)	(3,095,302)
Үүнээс: УБНХНС -аас	(2,010,523)	(1,380,752)
УБХНС -аас	(103,263)	(1,741)
ОТХНТ -аас	(1,714,774)	(1,712,808)
Байгуулсан УБНХНС	(1,852,568)	(1,474,164)
ОТХ -аас байгуулсан НХНС	-	-
Байгуулсан УБХНС	(53,504)	(233,823)
ДААТГАЛЫН ХУРААМЖИЙН ОРЛОГЫН ДҮН	2,806,836	3,951,156
Ажиллагсадтай холбоотой зардал	(1,249,633)	(1,416,565)
Даатгалын гэрээний зардал	(1,390,184)	(1,283,992)
Ерөнхий удирдлагын зардал	(1,115,980)	(1,403,024)
ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ АШИГ, (АЛДАГДАЛ)	(948,961)	(152,425)
Санхүүгийн орлого/(зардал)	681,937	783,271
Бусад орлого, (зардал)	134,332	(245,425)
Бусад олз, (гарз)	(23,217)	(9,311)
ТАТВАРЫН ӨМНӨХ АШИГ	(155,909)	376,110
Орлогын татварын зардал	(58,046)	(62,358)
ЦЭВЭР АШИГ	(213,955)	313,752

* УБНХНС – Учирсан боловч нэхэмжлээгүй хохирлын нөөц сан

** УБХНС – Учирч болзошгүй хохирлын нөөц сан

*** ОТХ – Орлогод тооцсон хураамж

2015 ОНЫ 12 САРЫН 31-НИЙ ӨДРӨӨР ТАСАЛБАР БОЛСОН ЖИЛИЙН
МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	2015 ОН	2014 ОН
Татварын өмнөх ашиг /(алдагдал)	(155,909)	376,110
Тохируулга:		
Элэгдэл, хорогдол	96,258	53,826
Үндсэн хөрөнгө худалдсаны олз (гарз)	21,819	9,311
Олгосон мөнгөн бус урамшуулал	8,375	-
Үйл ажиллагааны актив, пассивын өөрчлөлтийн өмнөх үйл ажиллагааны ашиг	(29,457)	439,247
Даатгалын хураамжийн авлагын өөрчлөлт	293,752	(1,338,769)
Бусад авлагын өөрчлөлт	485,386	(79,399)
Бусад татвар шимтгэлийн авлагын өөрчлөлт	214	30,249
Урьдчилж төлсөн зардал, тооцооны өөрчлөлт	162,498	(8,224)
Бараа материалын өөрчлөлт	22,904	(3,650)
Орлогд тооцоогүй хураамжийн өөрчлөлт	650,916	523,391
Учирсан боловч нэхэмжлээгүй хохирлын нөөцийн сангийн өөрчлөлт	(157,954)	93,411
Учирч болзошгүй хохирлын нөөц сангийн өөрчлөлт	(49,760)	232,081
Худалдааны ба бусад өглөгийн өөрчлөлт	58,444	(1,324)
Давхар даатгалын өглөгийн өөрчлөлт	284,867	-
Бусад татварын өөрчлөлт	3,882	42,570
Үйл ажиллагааны актив, пассивын өөрчлөлт	1,755,149	(509,664)
	1,725,692	(70,417)
Төлсөн орлогын албан татвар	(56,818)	(24,859)
Хүүгийн орлого	(580,458)	(758,111)
Хүлээн авсан хүү	656,381	752,708
	19,105	(30,262)
ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС БИЙ БОЛСОН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	1,744,797	(100,679)
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
Худалдан авсан үндсэн хөрөнгө	(1,447,800)	(32,371)
Худалдан авсан хөрөнгө оруулалт	(140,000)	
Хугацаа дуусгавар болсон санхүүгийн хөрөнгө	-	300,000
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээ	(1,587,800)	267,629
САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
Гаргасан хувьцаат капитал	-	-
Хуваарилсан ноогдол ашиг	(214,000)	
Хуримтлагдсан ашгаас дүрмийн санд оруулсан	-	-
Арилжааны банкнаас авсан зээл	13,000	-
Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээ	(201,000)	-
Тайлант жилд бий болсон нийт цэвэр мөнгөн гүйлгээ	(44,004)	166,950
Мөнгө, түүнтэй адилтгах зүйлсийн оны эхний үлдэгдэл	4,961,545	4,794,595
МӨНГӨ, ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ ЗҮЙЛСИЙН ОНЫ ЭЦСИЙН ҮЛДЭГДЭЛ	4,917,542	4,961,545